

EARTHE

Aktivnost 2

Digitalni alat za inovativni razvoj metodologije i nastavnog plana

Modul 5 – Vođstvo

Metoda 5– Projekat liderstva u zajednici

Aktivnosti

Modul 5 – Liderstvo

Aktivnost 1 – Kreativno razmišljanje za potrebe zajednice

Metoda: Projekti liderstva u zajednici

Ciljna grupa:

- Uzrast: 25–50 godina
- Pol: svi
- Nivo obrazovanja: srednje do visoko obrazovanje (EQF 4–6)
- Status: zaposleni, na prelasku između poslova, ili uključeni u aktivnosti zajednice/NVO
- Ranjive grupe: osobe iz ruralnih ili ekonomski ugroženih područja, migranti, odrasli sa ograničenim pristupom obuci za liderstvo

Ishodi učenja:

- Identifikovati i analizirati stvarne izazove u zajednici ili na radnom mestu
- Vežbati zajedničko generisanje ideja i postavljanje prioriteta
- Primena kreativnog razmišljanja za definisanje izvodljivih projektnih ideja

Trajanje: 45 minuta (može se produžiti za veće grupe)

Materijali: Flipčart/tabla, markeri, stikeri; opciono: digitalni alati (Miro, Padlet, Google Jamboard)

Opis aktivnosti:

Učesnici rade u grupama od 4 do 6 članova. Svaka grupa razmišlja o izazovima u lokalnoj zajednici ili na radnom mestu, zapisuje ideje na stikerima i grupiše ih po temama. Koristeći principe kreativnog razmišljanja, diskutuju o uticaju i izvodljivosti i biraju jedan prioritetni izazov. Grupa sažima problem u jednu jasnu izjavu koja će poslužiti kao osnova za projekat zajednice.

Koraci u implementaciji:

1. **Uvod:** Trener kratko objašnjava koncept kreativnog razmišljanja i njegov značaj za liderstvo u zajednici.
2. **Glavna aktivnost:**
 - Pisanje izazova na stikerima (jedna ideja po papiriću)
 - Grupisanje tema (npr. digitalne veštine, ekologija, komunikacija na poslu)

EARTHE

- Diskusija o uticaju i izvodljivosti tema (2x2 matrica: visok/nizak uticaj vs. visok/nizak nivo izvodljivosti)
 - Izbor jednog prioriternog izazova i formulacija jasne definicije problema
3. **Zaključak i refleksija:** Svaka grupa predstavi problem u 1–2 rečenice, trener ističe raznovrsnost izazova i povezuje ih sa budućim projektima.

Metode evaluacije:

- Posmatranje od strane vršnjaka: učešće u generisanju ideja
- Kvalitet definicije problema: ocenjivanje od strane trenera po jasnoći, relevantnosti i izvodljivosti
- Kratka runda povratne informacije: svaki učesnik deli jednu naučenu lekciju

Saveti za adaptaciju:

- Koristite vizuelne podsticaje (slike, ikonice)
- Zamenite stikere digitalnim alatima
- Ograničite generisanje ideja na 3–4 izazova i biranje 1 prioriteta
- Zamolite učesnike da identifikuju potencijalne aktere i resurse

Aktivnost 2 – Brzo predstavljanje ideja

Metoda: Projekti liderstva u zajednici

Ciljna grupa:

- Uzrast: 25–50 godina
- Pol: svi
- Nivo obrazovanja: srednje do visoko obrazovanje (EQF 4–6)
- Status: zaposleni, na prelasku između poslova, ili uključeni u aktivnosti zajednice/NVO
- Ranjive grupe: osobe iz ruralnih ili ekonomski ugroženih područja, migranti, odrasli sa ograničenim pristupom obuci za liderstvo

Ishodi učenja:

- Vežbati liderstvo u brzom, saradničkom okruženju
- Razviti i prezentovati inovativna rešenja za stvarne izazove
- Ojačati komunikacione, timske i veštine upravljanja vremenom

Trajanje: 60 minuta

Materijali: Flipčart/veliki papir, markeri, šablon projektne ideje (ciljevi, ciljne grupe, aktivnosti, resursi, vremenski okvir), opciono laptop/tablet sa internetom i digitalnim alatima (Google Docs, Trello, Miro)

Opis aktivnosti:

Grupe dobijaju definiciju problema iz Aktivnosti 1. U formatu mini-hakatonu, imaju 40 minuta da dizajniraju projektno rešenje. Pripremaju kratki plan projekta (max 1 strana): ciljevi, aktivnosti, resursi, očekivani rezultati. U poslednjih 20 minuta, svaka grupa drži petominutnu prezentaciju. Trener i vršnjaci daju konstruktivnu povratnu informaciju.

Koraci implementacije:

1. **Uvod:** Trener objašnjava koncept mini hakatona: kratki, intenzivni timski rad usmeren na generisanje inovativnih rešenja. Podseća učesnike na definicije problema koje su nastale u Aktivnosti 1. Svaka grupa bira jedan izazov na kome će raditi (ili trener dodeljuje različite izazove kako bi se obezbedila raznolikost). Podeli šablon plana projekta kako bi grupe znale koji se rezultat očekuje.
2. **Glavna aktivnost:**
 - Generisanje ideja: beleženje svih ideja
 - Izbor rešenja po uticaju i izvodljivosti
 - Dizajn projekta: ciljevi, korisnici, aktivnosti, resursi, očekivani rezultati
 - Priprema prezentacije: vizuelna prezentacija, jedan član vodi prezentaciju

EARTHE

3. **Zaključak i refleksija:** Svaka grupa ima 5 minuta da prezentuje svoj projekat. Publika postavlja 1 do 2 kratka pitanja. Trener facilitira diskusiju o liderstvu, kreativnosti i izvodljivosti.

Metode evaluacije:

- Povratna informacija vršnjaka (skala 1–5 za kreativnost, jasnoću, izvodljivost)
- Posmatranje trenera (liderstvo, timska dinamika, upravljanje vremenom)
- Samorefleksija grupe

Saveti za prilagođavanje:

Obezbedite pojednostavljeni šablon projekta sa pitanjima koja vode aktivnost (npr. „Ko će imati koristi?“, „Šta možemo učiniti sa ograničenim resursima?“).

Koristite virtuelne sobe; grupe pripremaju slajdove ili digitalne kanvas alate (Miro, MURAL, Google Slides) za prezentaciju.

Skrati fazu dizajna na 20 minuta i ograniči plan projekta na ciljeve + jednu aktivnost.

Dodajte komponentu budžetiranja ili zahtevajte digitalnu strategiju (npr. plan za društvene mreže) u okviru njihove prezentacije.

Aktivnost 3 – Implementacija projekta i refleksija

Metoda: Projekti liderstva u zajednici

Ciljna grupa:

- Uzrast: 25–50 godina
- Pol: svi
- Nivo obrazovanja: srednje do visoko obrazovanje (EQF 4–6)
- Status: zaposleni, na prelasku između poslova, ili uključeni u aktivnosti zajednice/NVO
- Ranjive grupe: osobe iz ruralnih ili ekonomski ugroženih područja, migranti, odrasli sa ograničenim pristupom obuci za liderstvo

Ishodi učenja:

- Vežbati uloge lidera kroz implementaciju projekta
- Ojačati timski rad, delegiranje i deljenje odgovornosti
- Promišljati o stilovima liderstva i dinamici grupe
- Razviti samosvest i prilagodljivost u liderstvu

Trajanje: 50–60 minuta

Materijali: Flipčart ili radni listovi za praćenje zadataka, kartice uloga (Lider, Tajmer, Zapisničar, Prezenter itd.), opciono digitalni alati (Trello, Google Sheets, Miro)

Opis aktivnosti:

Učesnici simuliraju fazu implementacije svojih mini projekata. Svaka grupa dodeljuje jasne uloge i pravi kratak akcioni plan sa odgovornostima i rokovima. Učesnici izvode uloge u okviru zadataka iz projekta (npr. organizovanje događaja, planiranje kampanje, koordinacija volontera). Nakon 25–30 minuta simulacije, grupe dele svoja iskustva: šta je funkcionisalo, sa kojim izazovima su se susreli i kako je liderstvo uticalo na rezultate. Trener vodi refleksionu sesiju u kojoj učesnici povezuju simulaciju sa realnim radnim i zajedničkim kontekstima.

Koraci implementacije:

1. **Uvod:** Trener objašnjava da aktivnost simulira fazu implementacije mini projekata kreiranih u Aktivnosti 2. Naglašava se da cilj nije završiti pravi projekat, već vežbati liderstvo, delegiranje i timski rad u realističnom scenariju. Dodeljuju se kartice uloga (Lider, Tajmer, Beležnik, Prezenter, Menadžer resursa itd.) kako bi svaki učesnik imao jasnu odgovornost.

2. Glavna aktivnost:

Svaka grupa ponovo pregleda svoj plan projekta
Lider vodi tim u kreiranju kratkog akcionog plana:
Definisati zadatke potrebne za početak projekta.
Dodeliti odgovornosti svakom članu.
Odrediti kratak vremenski okvir (npr. „Nedelja 1 – Kampanja podizanja svesti; Nedelja 2 – Sastanak sa zajednicom“).
Grupe simuliraju prve faze implementacije projekta.
Primeri aktivnosti:
Priprema postera ili flajera za kampanju.
Izrada predloga objave za društvene mreže.
Simulacija sastanka sa zainteresovanim stranama.
Simulacija poziva za prikupljanje sredstava ili regrutaciju volontera.
Trenor obilazi grupe, posmatra liderstvo, upravljanje zadacima i timsku saradnju.
Svaka grupa kratko izveštava šta je „uspešno implementirala“, sa kojim izazovima se susrela i kako je liderstvo uticalo na proces.

3. Zaključak i refleksija:

Trenor vodi refleksionu diskusiju, postavljajući grupama pitanja: Šta je dobro funkcionisalo tokom implementacije? Koje strategije liderstva su pomagale ili ometale napredak? Kako je delegiranje uticalo na efikasnost grupe?

Učesnici popunjavaju kratku ličnu refleksiju: „Kao lider/član tima, jedna snaga koju sam pokazao/la je..., jedna oblast u kojoj želim da se poboljšam je...“

Metode procene / evaluacije:

- Posmatranje trenera: liderstvo, timski rad, raspodela zadataka, rešavanje problema, upravljanje vremenom
- Povratna informacija vršnjaka: 1 pozitivna stvar + 1 sugestija
- Samoprocena: pisana refleksija o ličnom doprinosu liderstvu
- Provera rezultata: kvalitet i izvodljivost simuliranog plana implementacije

Saveti za prilagođavanje:

- Pojednostaviti zadatke projekta (fokus na jednu aktivnost)
- Koristiti vizuelna pomagala i kartice sa ikonama
- Simulaciju zameniti samo akcionim planom + kratkom refleksijom
- Dodati kompleksnost: budžet, strategije uključivanja aktera, ili upravljanje rizicima